

ת"פ 22413/06/13 - מדינת ישראל נגד מראד פקיה

בית המשפט המחוזי בירושלים

04 יולי 2017

ת"פ 22413-06-13 מדינת ישראל נ' פקיה

בפני סגן הנשיא, כב' השופט משה דרורי

המאשימה מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד דפנה אברמוביץ

נגד

מראד פקיה

הנאשם

ע"י ב"כ עו"ד קובי סודרי

החלטה

א. כללי

1. בפני בקשה של הנאשם, באמצעות בא כוחו, עו"ד קובי סודרי, לחייב את המדינה לשלם למרשו, הנאשם, הוצאות ופיצויים, לפי סעיף 80(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין" או "סעיף 80", בהתאמה), ותקנות סדר הדין (פיצויים בשל מעצר או מאסר), תשמ"ב-1982 (להלן: "התקנות"), בסך כולל של 214,330 ₪, לכיסוי הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו בשל האשמה בעבירת שוד, שממנה זוכה זיכוי מלא בתיק זה.
2. המדינה, בתגובה בכתב שהוגשה על ידי עו"ד דפנה אברמוביץ, סגנית פרקליטת מחוז ירושלים (פלילי) מתנגדת לבקשה.
3. איפשרתי לצדדים דיון בעל פה, שהוקלט והשתרע על פני כ-30 עמודים (עמ' 1270-1300 לפרוטוקול).
4. כדי להבין את הבקשה, טעמיה ונימוקי התנגדות המדינה, אין מנוס מלהציג, בתמצית, את האירועים וההליכים מאז פתיחת התיק בשנת 2013.
5. על רקע זה יובאו נימוקי הנאשם, ולאחריו בפרק העוקב, נימוקי המדינה.
6. בחלק הדיון אדון בשיקולים המשפטיים והערכיים של השימוש בסמכות לפי סעיף 80 לחוק העונשין, והאם המקרה שבפני מצדיק שימוש בהוראות הסעיף האמור, ואם כן, באיזו מבין חלופותיו.

ב. הרקע והמעצר

7. הנאשם נעצר ביום 28.5.13 לחקירה בחשד לעבירה של שוד בנסיבות מחמירות ובכניסה לישראל שלא כחוק. כבר עתה יוזכר כי לאורך כל הדיונים היה הנאשם במעצר, כאשר הוא שוחרר לבסוף בגזר דין שניתן ביום ה' בשבט תשע"ה (25.1.15).

8. לפני שאדון בהליכים בתיק העיקרי, אזכיר כי גם בעניין המעצרים היו הליכים בבית משפט זה ובבית המשפט העליון, אשר תוצאתם המצטברת היא כי הנאשם היה, כאמור, במעצר כמעט שנתיים.

ג. כתב האישום

9. כתב האישום, שהוגש ביום 11.6.13, ייחס למערער, תחילה, בסעיף 1 שבו, שהיה בישראל, בלא שיש בידו היתר כדן, וזאת כחודשיים לפני האירוע של שוד (4.6.13; ראה בפסקה הבאה), במספר מועדים וביום האירוע.

10. החל מסעיף 2 לכתב האישום מיוחס לנאשם כי הוא - יחד עם שלושה אחרים שזהותם אינה ידועה למאשימה - נכנסו ביום 4.6.13 בשעה 08:30 בבוקר לביתה של המתלוננת בירושלים במטרה לשדוד אותה.

11. נטען בכתב האישום, כי הבית היה נעול וכי המתלוננת סירבה לפתוח את הדלת. אז, אחד מבין השודדים אמר כי הם אנשי משטרה, והמתלוננת זיהתה שעל ראשו כובע קסקט ועליו כיתוב "משטרה".

12. בעקבות זאת, המתלוננת פתחה את הדלת והנאשם או אחד האחרים זרק את המתלוננת על הרצפה, וכאשר זעקה לעזרה - הם כפתו את ידיה ואת רגליה וכיסו את פניה. הנאשם ואחרים גררו את המתלוננת לחדר השירותים, ואחד מביניהם נכנס אחריה לשירותים כאשר על ידו כפפות וכובע, תפס אותה תוך שהוא חונק אותה ועורך עליה חיפוש. הנאשם או אחד האחרים אמר לה: **"שקט, את [כנראה צריך לומר: אם] תדברי, אני הורג אותך"**, ואחד מביניהם הניח על צווארה של המתלוננת סכין, תוך שהוא לוחץ את הסכין על צווארה של המתלוננת עם הקצה החד שלה. המתלוננת אמרה לנאשם ולאחרים היכן מפתח הכספת, ומשלא מצאו אותה היכה בה הנאשם או אחד האחרים. המתלוננת סיפרה להם שיש בתיקה 3,000 ₪ ובתגובה הנאשם או אחד האחרים אמר לה שהיא משקרת והיכה אותה שוב. הנאשם והאחרים גררו את המתלוננת לחדר השינה, היא מסרה להם את מפתח הכספת. הם הותירו את המתלוננת בחדר השינה כפותה, כאשר הם סגרו את החלונות והתריסים, כיבו את האור וסגרו את דלת החדר. הם שפכו חומר ניקוי מסוג אקונומיקה על רצפת הבית.

13. בפועל, גנבו הנאשם ואנשים אחרים מביתה של המתלוננת תכשיטים ובהם צמידי זהב, כרטיס הנחה ע"ס 2,000 ₪, 3,000 ₪ במזומן, צרור מפתחות ולחצן אזעקה.

14. כתוצאה ממעשיהם של השודדים נגרמו למתלוננת חבלות קלות בגב ובפנים, והם אף גרמו לה להלם, חרדה וסבל נפשי קשה.

15. וכך נאמר בסעיף 18 לכתב האישום:

"במעשיו, בצוואת חדא, גנב הנאשם דבר, יחד עם אחרים, ובשעת מעשה או בתכוף לפניו או לאחריו ביצע מעשה אלימות באדם כדי להשיג את הדבר הנגנב ולעכבו אצלם וכדי למנוע התנגדות לגניבת הדבר ולהתגבר עליה, כשהם בחבורה, ובשעת השוד, הכו אדם או השתמשו באלימות אחרת כלפי גופו. כמו כן, נכנס הנאשם לישראל, או ישב בה שלא כדן".

16. הוראות החיקוק לפיהן הואשם הנאשם בכתב האישום הנ"ל, כללו עבירות אלה:

א. שוד בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיף 402(ב) + סעיף 29 לחוק העונשין;

ב. שהות בישראל שלא כדן - עבירה לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952.

ד. תשובת הנאשם לכתב האישום

17. הנאשם, מפי סנגורו עו"ד קובי סודרי, הודה בסעיף 1 לכתב האישום, לענין שהות בישראל שלא כדין במספר הזדמנויות, כאשר הוא מציין שאין ביכולתו לנקוב מועדים מדויקים. הוא מאשר שהוא גר בכפר אל ג'יב, ליד הכפר קטנה (סמוך לאבו גוש ולרמות, בתחומי יהודה ושומרון).

18. לגבי סעיף 2 לכתב האישום וכל האירועים הנטענים בהמשך כתב האישום בכל הקשור והכרוך לביצוע השוד, טענת הנאשם - כפי שהוצגה על ידי סניגורו עו"ד קובי סודרי - היא כי לא היה באירוע הזה, והיה במקום אחר. הסנגור מציין כי אינו מסוגל להגיד בוודאות היכן היה. הסנגור, עו"ד סודרי, הוסיף כי התאריך בכתב האישום הינו שגוי, תוך שהוא מפנה לכך כי ביום 4.6.13 - התאריך שמופיע בכתב האישום כיום האירוע של השוד - היה הנאשם עצור.

19. ראוי לציין כי במהלך הדיונים לפני, בעת הגשת הסיכומים (עמ' 1177 שורה 27), הסכימו הצדדים כי היום שבוצע השוד היה 9.5.13 (להלן: "יום האירוע").

20. הסנגור הוסיף וטען בתשובתו לכתב האישום כדלקמן (עמ' 5, שורות 19-21 לפרוטוקול מיום יא אב תשע"ג (18.7.13)):

"לגבי כל העובדות האחרות - כופר מחוסר ידיעה. יחד עם זאת לצורך המשפט, אין מחלוקת על התרחשותם של העובדות השונות. בית משפט לא יצטרך לשמוע ראיות לצורך ענין זה. המחלוקת היחידה היא נוכחותו ומעורבותו של הנאשם בעובדות אלה".

21. באותה ישיבה, הצהיר הסנגור על ויתור חקירת מספר עדי התביעה, תוך הדגשה כי הוא עומד על חקירת עד תביעה 16, שהוא המדובר, וכי ביחס לשאר העדים ימציא הודעה מאוחרת יותר.

22. כמו כן, הצהיר עו"ד סודרי, כי אין לו טענות זוטא, ולפיכך, אין מניעה להגיש את אמרתיו של הנאשם, ולכל היותר תהיה לו חקירה ביחס לגובי ההודעות, ושגם על זה יודיע בנפרד (שם, עמ' 5, שורות 23-26).

23. ראוי לציין כי במסגרת התשובה לכתב האישום העריכו הצדדים כי התיק יסתיים במספר ימי שיפוט בודדים: הסניגור העריך כי הוא זקוק ליומיים שלושה לחקור את עדי התביעה, וב"כ המאשימה הסכימה להערכה האמורה, וציינה כי מבחינתה די במספר שעות (שעה שעתיים לכל היותר) לחקור את הנאשם.

לאור זאת, נקבע התיק לדיון לשלושה ימים רצופים, בחודשים נובמבר-דצמבר 2013.

24. "אקפוף" בלוח הזמנים ואציין כי בפועל התוצאה הייתה, לאחר מספר גלגולים שיפורטו להלן, כי התקיימו בתיק זה (כולל ישיבת הטיעון לענין הפיצויים) - 30 ישיבות ועמודי הפרוטוקול הגיעו ל-1300 (עד להכרעת הדין האחרונה התקיימו 28 ישיבות והסיכומים הסתיימו בעמ' 1257).

ה. תמצית ההליכים בתיק

25. כדי להבין את אשר אירע להלן, אציין כי מבחינת המאשימה, התשתית הראייתית להרשעת הנאשם, בעבירה שבה לא הודה, קרי: השתתפות בשוד, כללה את הראיות הבאות: עדות המדובר; טביעת חלק מכף ידו על קיר בחדר מדרגות סמוך לדירה שנשדדה; שקריו של הנאשם בחקירותיו.

26. ב"סיבוב" הראשון, הושמעו עדים ובשלב מסוים כאשר המדובר היה על דוכן העדים ניתנו על ידי מספר החלטות בעניין חיסיון ובעקבותיהם החליטה המאשימה לוותר על עדות המדובר ובעקבות החלטות נוספות שלא לחסות חלקים אחרים מהפרוטוקול, הודיעה המאשימה ביום יא בשבט תשע"ד (12.1.14) "**אלו עדיי**" (עמ' 113, שורה 11), ואז הוריתי להמציא את הפרוטוקול להגנה (החלטה בעמ' 115). בעקבות כך הודיעה המדינה כי לאחר שעשתה "**חשובים ומהלכים**" הגיעה למסקנה כי אם יימסר הפרוטוקול לנאשם המצב יהיה חמור, וכדי להגן על המדובר היא הסכימה בלית ברירה לחזור בה מכתב האישום (עמ' 116 שורה 20). עו"ד סודרי ביקש שהחומר יימסר אליו ובכל מקרה לאור בקשת המדינה לחזור בה מכתב האישום הוא ביקש כי מרשו יזוכה וכי בית המשפט יורה על שחרורו.

27. באותו יום, יא בשבט תשע"ד (12.1.14) ניתנה על ידי הכרעת דין המזכה את הנאשם וזאת לאחר שהמדינה הודיעה על חזרתה מכתב האישום והנאשם כבר השיב תשובה לכתב האישום, נשמעו ראיות והמדינה הצהירה אלה עדיי.

1. ה"סיבוב" הראשון - עד 12.1.14

28. לעניין שחרור הנאשם, קיבלתי את עמדת המדינה ואמרתי כי הוא יישאר במעצר במשך 72 יום עד להכרעת בית המשפט העליון (עמ' 120, פסקה 12g לפרוטוקול של יום 12.1.14).

29. בהקשר לענייננו אציין כי כבר בשלב זה דהיינו בפסק הדין המזכה הראשון, הוריתי כי המדינה תשללם לנאשם באמצעות הסניגור סך 15,000 ₪ בצירוף מע"מ כהוצאות משפט (סעיף 12.ג, עמ' 120 שורות 18-19 לפרוטוקול).

2. הערעור הראשון בבית המשפט העליון - ע"פ 351/14

30. המדינה הגישה ערעור לבית המשפט העליון, כאשר במהלך הדיון בהסכמת הנאשם הוא נותר במעצר בהיעדר חלופה. בית המשפט העליון בע"פ 351/14 קיבל את הערעור וביטל את זיכוי הנאשם.

31. עיקר פסק הדין דן בשאלות הקשורות לדרכים הדיוניות לעסוק בחיסיון ובהם חיסיון הנטען של המדינה בקשר למדובר. מאחר והדברים - עם כל חשיבותם לתיקים אחרים - אינם רלבנטיים לבקשה זו, לא ראיתי לנכון לפרט את כל נימוקי בית המשפט העליון, שניתנו על ידי כב' השופט - כתוארו אז - אליקים רובינשטיין - שלדבריו הסכימו כב' השופט יצחק עמית וכב' השופט אורי שהם בע"פ 351/14 מדינת ישראל נ' מראד פקיה, ביום טז באדר א תשע"ד (16.2.14), בפסקאות יב-יז, לחוות דעתו של כב' השופט רובינשטיין, ודי לצורך הבנת החלטה זו, בציטוט הפסקה המסכמת של פסק הדין - פסקה יח:

"הערעור מתקבל איפוא במובן זה שזיכויו של המשיב - מבוטל, והתיק מוחזר לבית המשפט המחוזי על מנת שישמע את גורמי המדינה במעמד צד אחד. לאחר מכן יכריע בית המשפט בעתירתו של המשיב לגילוי ראייה לפי שיקול דעתו, ואיננו מביעים כל דעה. פרוטוקול הדיון בבית המשפט המחוזי מיום 26.11.13 יפורסם, באופן שיושמטו ממנו הפרטים לגביהם ניתנה תעודת החיסיון, ובכלל זאת פרטים כלשהם הנוגעים למדובר, לרישום הפלילי שלו ולעונשים שהוטלו עליו. בנסיבות העניין, ובהתאם לאמור, הננו מורים על ביטול פסיקת ההוצאות בהן חוייבה המדינה".

ה.3 ה"סיבוב" השני - עד 22.5.14

32. בעקבות החלטת בית המשפט העליון בע"פ 351/14 הנ"ל, נקבעו מועדי דיון, המדינה הוציאה תעודת חיסיון נוספת והמדובב העיד במשך מספר ישיבות.

33. בישיבת בית המשפט מיום 22.5.14 (שהחלה בהקלטה בעמ' 583), חזרה וטענה המדינה טענות לעניין החיסיון, המדובב העיד ונחקר (עמ' 589 ואילך להקלטה) ובהמשך היום הועלו טענות חיסיון נוספות על ידי המדינה, והדיון הועבר להקלדה (וקיבל מספרי עמודים קודם).

34. כך נאמר על ידי בית המשפט בעמ' 572-573 לפרוטוקול מיום כב באייר תשע"ד (22.5.14):

"הדיון בתיק זה הוקלט עד לשעה 10:55. חברת ההקלטה תדאג לפיענוח ההקלטה בהקדם.

בשעה 10:55 ביקשה ב"כ המדינה, עו"ד שלומית בן יצחק לעבור להקלדה, כאשר היא מבקשת שהדיון יתקיים בנוכחות הנאשם ובא כוחו, ללא נוכחות המדובב, שעדותו מבחינת המדינה הסתיימה.

הפרוטוקול המוקלט הופסק בשלב הזה:

עו"ד סודרי ב"כ הנאשם שאל את המדובב את השאלה הבאה:

אני אומר לך שכשאתה העדת כאן לפני השופט והכחשת שאי פעם העללת במשטרה על אדם אחר כאילו הוא ביצע עבירה פלילית, גם בזה שיקרת לשופט?

ב"כ המדינה התנגדה לשאלה.

הסברתי באולם כי שאלה זו אינה חותרת תחת חיסיון המדובב ונועדה להבטיח את חקר האמת, שכן ממה נפשך: אם אכן המדובב לא העליל על אדם אחר, כפי שמאמינה כנראה המדינה, כי אז הדבר מוסיף לאמינות העד המדובב; אם מאידך גיסא, תשובת העד תהיה כי הוא אכן העליל במשטרה על אדם אחר, הדבר חשוב מאד לביה"מ כדי לדעת האם להאמין למדובב, או שמא, כטענת עו"ד סודרי, אם הוא העליל פעם אחת על אדם אחר, יכול להיות שהוא מעליל גם על מרשו של עו"ד סודרי.

ב"כ המדינה חזרה וטענה כי השאלה פוגעת בחיסיון המדובב. בית המשפט הסבירה לה כי אין הדברים כך.

כפי שהעיר עו"ד סודרי בפרוטוקול המוקלט היו שיח ושיג של דברים בין ביה"מ לבין ב"כ המדינה.

בשלב זה בשעה 10:55 ביקשה ב"כ המדינה להודיע כי לאור החלטת ביה"מ, עמדת המדינה היא כי המדובב לא ישיב על השאלה האמורה ולכן מבקשת לחזור בה מכתב האישום והיא ערה לכך כי התוצאה תהיה זיכוי הנאשם, ואז יוגש ערעור לבית המשפט העליון על ידי המדינה, המדינה תבקש את מעצרו של הנאשם, והכל כפי שהיה 'בסיבוב הקודם'."

35. ואכן, בהמשך היום, לאחר טיעונים נוספים, ניתנה הכרעת דין מזכה את הנאשם לאור חזרת המדינה מכתב האישום (עמ' 575 לפרוטוקול מיום כב באייר תשע"ד (22.5.14)).

36. לענין המעצר באותו יום, קבעתי כי המאזן משתנה לאור זיכוי שני ולכן הוריתי על מעצר ל-72 שעות, אך אם יופקד סך של 10,000 ₪ ויומצאו שני ערבים תושבי ישראל שיחתמו על ערבויות בסך 10,000 ₪ ויפקידו 1,000 ₪ (כך שסך כל ההפקדות יהיה 12,000 ₪), ישוחרר הנאשם למעצר בית בכפרו (פסקה 9 להחלטה מיום כב באייר תשע"ד (22.5.14), בעמ' 579, שורות 23-30). נעניתי לבקשת המדינה ועיכבתי הביצוע ל-24 שעות כדי לאפשר ערעור לבית המשפט העליון (שם, עמ' 580-581).

4.ה. הערעור השני בבית המשפט העליון - ע"פ 3676/14

37. המאשימה הגישה ערעור לבית המשפט העליון ובמסגרתו הוגש בש"פ 3675/14 שבו בית המשפט העליון, לאחר שניתח את הנתונים וציין כי "ענייננו במקרה ייחודי ונדיר של נאשם המזוכה בפעם השנייה" (פסקה 10 רישא להחלטת כב' השופט צבי זילברטל מיום ג בסיוון תשע"ד (1.6.14)), תוך הדגשה כי מדובר בזיכויים "שאינם נובעים מהכרעה שניתנה לאחר שמיעת הראיות והטענות לגופן, אלא בזיכויים שהם פועל יוצא של החלטת המאשימה להודיע על חזרתה מהאישום, עקב חששה שהחלטות הערכאה הדיונית אינן עולות בקנה אחד עם חיסיון שהוטל כדין על כל פרט שיש בו כדי להביא לזיהויו של מדובב שהוא עד תביעה מרכזי" (פסקה 10 להחלטה הנ"ל) נקבע כי במערכת האיזון הכוללת התקבלה בקשת המדינה והמשיב דשם (הנאשם שלפניי) נעצר עד לתום הליכי הערעור או ל-90 יום מיום 7.6.14, לפי המוקדם.

38. בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה בפסק דין מיום כה באב תשע"ד (21.8.14), כאשר את פסק הדין נתן כב' השופט ניל הנדל ולדבריו הסכימו כב' השופט יורם דנציגר וכב' השופט אורי שהם.

39. בתיאור הרקע בהליכים הקודמים מציין בית המשפט העליון את הדברים הבאים, שיש להם השלכה גם לבקשה שלפניי (הסיפא של פסקה 2 לפסק הדין):

"הראיות המרכזיות כנגד המשיב הן טביעת אצבעות כף ידו, גירסה כבושה שמסר במשטרה וממנה חזר בו בהמשך ואמרות מפלילות, מוקלטות, שמסר בעת מעצרו למדובב. הלה משמש כעד תביעה מרכזי. בהליך זה הוצאה תעודת חיסיון לטובת הציבור, חתומה על ידי השר לביטחון פנים, לפי סעיף 45 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971. התעודה אוסרת בין היתר גילוי כל פרט או מידע העלול לגלות את זהותו של המדובב, לרבות שיטת הפעלתו".

40. בית המשפט העליון, מפרט (בפסקה 4 לפסק דינו) 15 שאלות שבית המשפט המחוזי התיר לשאול את המדובב, ואשר לטענת המדינה הן מנוגדות לתעודת החיסיון.

41. בית המשפט ניתח אותן שאלות, על רקע פרשנותו את תעודת החיסיון. מסקנתו הייתה, כי שאלות אלה פסולות, וחותרות תחת תעודת החיסיון. על כן, החלטות בית משפט המחוזי שהתיר לסניגור לשאול שאלות אלה את המדובב, דינן להתבטל.

פועל יוצא מכך הוא כי, דין זיכוי של המשיב להתבטל, ויש להחזיר את התיק להמשך בירור בבית המשפט המחוזי (פסקה 9 לפסק הדין; וכן בסיכום בפסקה 13).

5.ה. "סיבוב" השלישי - מיום 17.9.14 עד למתן פסק הדין ביום 25.1.15

42. בעקבות החזרת התיק מבית המשפט העליון ב"סיבוב השני" בע"פ 3676/14 (ראה: תת פרק 4.ה לעיל) קיימתי ישיבות לא מעטות שבהן שמעתי את עדות המדובב, והכל על פי הנחיות בית המשפט העליון.

43. נשמעו יתר עדי התביעה והנאשם העיד להגנתו.

ה.6 הכרעת הדין המזכה את הנאשם מעבירת השוד ומרשיעה אותו בעבירת השב"ח

44. לאחר שמיעת הראיות, הצדדים הגישו סיכומיהם בכתב ובעל פה, וניתנה הכרעת דין ביום ה' בשבט תשע"ה (25.1.15) (להלן: "הכרעת הדין"). בפסקה 40 להכרעת הדין מפורטים מועדי הסיכומים בכתב ובעל פה.

45. תוצאת הכרעת הדין היא: זיכוי הנאשם מעבירת השוד בנסיבות מחמירות, והרשעתו בעבירות של שהות בישראל שלא כדין (פסקה 2 להכרעת הדין).

46. מאחר והוסכם בין הצדדים כי המתלוננת לא זיהתה את הנאשם כמי שנטל חלק בשוד ולא בוצע מסדר זיהוי על ידי המתלוננת (פסקה 43 להכרעת הדין), טענת המדינה הייתה כי ניתן להוכיח את השתתפות הנאשם בשוד על בסיס שלושה סוגי ראיות (עמ' 178 לפרוטוקול; פסקה 44 להכרעת הדין):

א. טביעת כף יד, שנמצא מחוץ לדירה על השיש בחדר המדרגות, ואשר המדינה טוענת כי היא של הנאשם.

ב. אימרות חוץ של הנאשם בפני המדובב, כמפורט בתמלילים (ת/20, על כל מוצגי המשנה שבו; ראה: פסקה 34.ו לעיל).

ג. שקריו של הנאשם, המוכיחים כי גרסתו, כפי שמסר במשטרה ובבית המשפט, היא גרסת כזב.

[ואכן, בדרך זו הלכה המדינה מאז תחילת התיק, וכך אף הציגה את הדברים בפני בית המשפט העליון ב"סיבוב השני"; ראה הציטוט מדברי כב' השופט הנדל בע"פ 3676/14, כפי שהובאו לעיל בפסקה 39].

47. בפרק השישי של הכרעת הדין (פסקאות 55-110) ניתחתי את משמעות הראיה של טביעת כף היד, והגעתי למסקנה כי טביעת כף יד היא שוות ערך לטביעת אצבע (פסקאות 71-80), וכי טביעת כף היד שנלקחה מקיר השיש בחדר המדרגות היא זו שהגיעה למז"פ והיא זו של הנאשם (פסקאות 81-88 לעיל). קיבלתי אפוא את עמדת המדינה לעניין ראיה זו. אך, כמפורט בתת פרק 7.ו להכרעת הדין ("משמעות טביעת כף היד במארג הראיות"), הגעתי למסקנה כי אין להרשיע את הנאשם בעקבות ראיה זו לבדה, וזאת תוך התייחסות לפסיקה בעניינים דומים. הוספתי כי אף אם טביעת כף היד היא שוות ערך למצלמות בחדר המדרגות, אין הוכחה שטביעת כף היד הינה מיום השוד ועל כן אין בכוחה להביא להרשעה גם אם הנאשם נכח בחדר המדרגות של הבניין בו בוצע השוד בתאריך בלתי ידוע הכולל גם שלוש שנים שקדמו לאירוע (ראה הסיכום בפרק 8.ו פסקאות 108-110).

48. עיקר הכרעת הדין (פרק 2 פסקאות 111-187), הוקדשה לשאלת המדובב, שהיא, כזכור, הביאה תיק זה פעמיים לבית המשפט העליון (ראה תת פרק 2.ו-ה.4). ברם, בסיומו של יום, כפי שנותחו הדברים בתתי פרק 5.ז ו-6 (פסקאות 126-153), מסקנתי הייתה כי "מדובר במדובב שאינו אמין בעליל" (הסיפא של פסקה 152 להכרעת הדין).

49. מעבר לכך, וכפי שצינתי בפסקה 153, בחנתי את דברי המדובב לגופם, כדי לבדוק האם מדבריו ניתן להסיק כי אכן הנאשם הודה בפניו כי נטל חלק באותו שוד (פסקה 153).

50. בעניין אחרון זה, התייחסתי בתת פרק 7.ז למספר אמרות שהמדובר העיד כי הנאשם אמר ובהם "לא היה אף אחד בבית" (תת פרק 1.7.ז); דברי הנאשם למדובר כאילו מדובר באשה יהודייה שאין להתייחס לשבועתה (תת פרק 2.7.ז); עדות המדובר לפיה הנאשם סימן לו בתנועות ידיים שהשודדים היו רעולי פנים, כאשר בסוף הוברר כי גם לדברי המתלוננת השודדים לא היו רעולי פנים (תת פרק 3.7.ז); דברי המדובר שהנאשם אמר לו מה יקרה אם יפתח עליו אחד משותפיו (תת פרק 4.7.ז). מסקנתי הייתה כי לא ניתן להסיק מדברים אלה מאומה לעניין הרשעת הנאשם.

51. החלק השלישי של הראיות, לשיטת המדינה (ראה פסקה 46 לעיל), היה מבוסס על שקרי הנאשם. ברם, הנאשם הסביר את הימצאות טביעות כף ידו בחדר המדרגות בכך שיצא מכפרו אלג'יב (פסקה 17 לעיל), כדי לחפש עבודה. הוא גם נתן הסבר מדוע בחקירותיו הראשונות במשטרה הכחיש את יציאתו מכפרו לירושלים לצורך כך, בשל מאסר על תנאי שריחף על ראשו בשל עבירות שב"ח. הדברים הוסברו והורחבו בפרק ח להכרעת הדין.

52. וכך סיכמתי את הכרעת הדין ואת הנימוקים לזיכוי של הנאשם מעבירת השוד בנסיבות מחמירות (פסקאות 213-216 להכרעת הדין):

"213. ככל שמדובר בטביעת כף היד (פרק ו), גם לאחר שקיבלתי את עמדת המאשימה כי דין טביעת כף יד כדין טביעת אצבע, וכי המעתק וההשוואה בוצעו בצורה מקצועית, קבעתי כי מבחינה משפטית, מאחר ומדובר בטביעת כף יד על לוח שיש בחדר המדרגות, ולא על טביעת כף יד או טביעת אצבע בתוך דירת השוד, ולא כל שהן שלא בחפצי השוד, מדובר בראייה נסיבתית חיצונית, שאין בה לבדה כדי להביא להרשעה.

214. הסברי הנאשם, כפי שפורטו בפרק ח, די בהם כדי להביא לזיכוי, כפי שנעשה הדבר בבית משפט השלום בחיפה, כאשר שם טביעת כף היד הייתה בחלון הפריצה, ובקל וחומר.

215. המדובר - שעמד במרכז תיק זה (הוא העיד לאורך שמונה ישיבות, ועניינו עמד במוקד הדיונים בשני הערעורים בבית המשפט העליון), לא אמר אמת, ולא ניתן להשתית ממצא עובדתי כלשהו על דבריו (זולת הדברים שהוקלטו בתא, שלגביהם גם הסניגור מסכים שהם נאמרו). מאחר ואין חולק כי הנאשם לאורך כל שיחותיו עם שני המדובבים הכחיש באופן נחרץ ועיקבי את השתתפותו בשוד, אותם קטעי דברים, ותנועות ידיים, שמכוחם ניסה המדובר להסיק כאילו הנאשם הודה בשוד - אינם יכולים לשמש בסיס להרשעה, הן בשל הקביעות העובדתיות כי המדובר אמר דברים או תאר מעשים שלא היו, והן - לחילופין - שאין בדברים אלה, גם אם נאמרו או בוצעו, כדי להוות ראיות מספיקות להרשעת הנאשם.

216. סוף דבר כתחילתו. כפי שכתבתי בפיסקה 2 בפתח הכרעת הדין, אני מזכה את הנאשם מעבירת השוד בנסיבות מחמירות, ומרשיע אותו בעבירות של שהות בישראל שלא כדין."

7. גזר הדין

53. בטיעונים לעונש גזר הדין של הנאשם בגין עבירות שב"ח, ביקשה המדינה כי העונש יחד עם הפעלת

- מאסר על תנאי של ששה חודשים יהיה חופף לתקופת המעצר שנמצא בה הנאשם (עמ' 1258 שורה 27).
54. מאידך גיסא, טען עו"ד סודרי, כי יש להטיל על הנאשם מאסר שלא יעלה על ששה חודשים שהוא תקופת המאסר על תנאי שכולו יהיה חופף לתקופת המאסר שיש להטיל עליו בגין התיק הנוכחי (עמ' 1259 שורות 22-25).
55. הצדדים הסכימו כי הנאשם השתחרר מעבירות שב"ח קודמות מיום 15.5.11, והשוד בוצע ביום 9.5.13 ולכן המאסר על תנאי הוא בר הפעלה, שכן הוא נקבע לששה חודשים למשך שלוש שנים (עמ' 1259-1260).
56. בגזר הדין התייחסתי לכך שאין פירוט של מספר עבירות השב"ח שביצע הנאשם, פרט לנקיטת לשון רבים ועל כן, כדברי חז"ל, "מיעוט רבים שניים" (פסקה 2 לגזר הדין, עמ' 1260, שורות 31-32). הצדדים לא טענו באופן מסודר ושיטתי לפי תיקון 113 לחוק העונשין, אך המדינה הצהירה שמתחם העונש ההולם הוא אחד עד ששה חודשי מאסר והסניגור לא הציע מתחם אחר, ועל כן קבעתי כי יש להטיל על הנאשם עונש מאסר של ששה חודשים שכן מדובר בשתי עבירות.
57. לעניין הפעלת המאסר על תנאי לא קיבלתי את עמדת הסניגור בדבר חפיפת העונשים, וקבעתי כי הם ירוצו במצטבר שכן הוכח שהמאסר על תנאי הקודם לא שימש הרתעה מספקת (פסקה 12 עמ' 1262, שורות 12-16 לגזר הדין).
58. לא קיבלתי את עמדת המדינה לפיה תקופת העונש תחפוף את המעצר הנוכחי שהוא 20 חודשים שכן מאסר זה הוא בלתי מידתי ביחס לעונשים של עבירות שב"ח (פסקה 13 לגזר הדין, עמ' 1262, שורות 18-19; וכן הנימוקים המפורטים בפסקאות 14-18 לגזר הדין, עמ' 1262-1263).
59. לפיכך, העונש שהטלתי על הנאשם היה ששה חודשי מאסר בפועל ועוד הפעלת ששה חודשי מאסר על תנאי, כך שבמצטבר העונש שירצה הוא שנת מאר (פסקה 19 לגזר הדין, עמ' 1263 שורות 11-14). כמו כן הטלתי על הנאשם מאסר על תנאי נוסף של ששה חודשים, אותם ירצה אם יבצע עבירת שבח במשך שלוש שנים מיום שחרורו (פסקה 20 לגזר הדין, עמ' 1263 שורות 16-17).
60. בסיום גזר הדין כתבתי בפסקה 21 (עמ' 1263, שורות 19-20), כדלקמן: **"מאחר והנאשם נמצא במעצר 20 חודש והוא צריך לרצות 12 חודשים, אני מורה על שחרורו לאלתר"**.

8.ה. מעצר הנאשם/שחרורו לאחר גזר הדין

61. בתום הדיון שבו ניתנה הכרעת הדין, נשמעו הטיעונים לעונש, וניתן גזר הדין, כאמור בתת פרק ה.7 לעיל, ביקשה המדינה לעצור את הנאשם ל-72 שעות ולשקול אפשרות ערעור (עמ' 1264 לפרוטוקול). הסניגור התנגד וטען כי מדובר בהתעמרות במרשו (עמ' 1264-1265 לפרוטוקול).
62. בהחלטה שנתתי, על אתר, התייחסתי לכך כי מדובר בבקשה שלישית של המדינה לעצור את הנאשם לאחר זיכוי בפעם השלישית (עמ' 1265 שורה 18, פסקה 1 להחלטה).
63. בהמשך התייחסתי לכך כי בעבר לאחר הזיכוי השני איפשרתי לנאשם שחרור בערובה הכולל הפקדת כספים וערבים (ראה הפרטים בפסקה 36 לעיל).
64. הסברתי כי לשיטתי, ובקל וחומר, תנאים אלה ראוי שיישומם ביחס לזיכוי השלישי, שהוא לגופו של עניין, והוריתי

כי הנאשם ייעצר ל-72 שעות, אך ישוחרר אם יפקיד 10,000 ₪, ימציא שני ערבים, שיפקידו 1,000 ₪ כל אחד, ויחתמו על ערבות של 10,000 ₪ כל אחד (פסקה 12 להחלטה, עמ' 1267, שורות 4-5).

65. לאחר שהערבים חתמו ביום 27.1.15 והפקידו את הסכומים, הודיעה הפרקליטות כי החליטה שלא להגיש ערעור בית המשפט העליון, ובפועל הנאשם שוחרר ממעצרו.

ו. נימוקי המערער בבקשה להחזר הוצאות הגנה ופיצוי על מעצר

66. עתירת עו"ד קובי סודרי, סניגורו של הנאשם, היא כי המדינה תשלם למבקש את הסכומים הבאים, הכל כמפורט ב"בקשה להחזר הוצאות הגנה ופיצוי על מעצר", שהוגשה לבית המשפט (להלן: "הבקשה"):

א. פיצוי עבור ימי המעצר - 88,896 ₪, וזאת עבור תקופת המעצר (20 חודשים) בניכוי תקופת המאסר (12 חודשים), ובסך הכל "יוצא שהוא שהה במעצר לא מוצדק במשך 240 ימים" (סעיף 32 לבקשה), ועל פי תקנות סדר הדין (פיצויים בשל מעצר או מאסר), תשמ"ב-1982, המפנה לסכום שנקבע על ידי שר העבודה והרווחה על פי החוק למוסד לביטוח לאומי, הפיצוי היומי הוא 370.4 ₪, והכפלתו ב-240 ימי המעצר, הוא הסך של 88,896 ₪ (סעיף 33 לבקשה).

ב. תשלום עבור שכר טרחה סניגור בסך 125,434 ₪. בעניין זה מפורטים ימי הדיונים הן בבית משפט השלום בעת הארכת המעצר, הן הדיונים בבית המשפט המחוזי בענייני המעצר, הן הערעורים בבית המשפט העליון והן ההליך העיקרי בבית משפט זה, ועל פי התעריף בתקנה 9 לתקנות הנ"ל, הסכום הכולל הינו 125,434 ₪ (סעיף 34 לבקשה).

ג. הסניגור מבקש תוספת על פי תקנה 9(ב) לתקנות שהיא תוספת מן הצדק, בסך 41,811 ₪ (סעיף 35 לבקשה).

ד. סך כל הסכומים להם עותר הנאשם לחייב את המדינה הוא 214,330 ₪ (סעיף 37 לבקשה).

67. הנימוקים של ב"כ הנאשם המבוססים על סעיף 80 לחוק העונשין.

68. תחילה, טען הסניגור, כי התקיים החלק הראשון של הסעיף. לשיטתו, לא היה יסוד לאשמה נגד המבקש ולא היה צריך להגיש כתב אישום נגד המבקש וכי תובע סביר וזהיר לא היה מגיש כתב אישום על בסיס הראיות הקיימות. לעניין זה מסביר הסניגור, כי מאחר ומדובר בתיק שבו גם לשיטת המאשימה רק שילוב של שלושת סוגי הראיות, שהם: טביעת כף יד, אמרות חוץ בפני המדובב, ושקרי הנאשם, רק הם יכולים להביא להרשעה, הרי ביחס לשתיים מהראיות, כלשון הסניגור, "לא היה בהן מאומה שהצדיק הסתמכות עליהן לצורך הגשת כתב אישום" (סעיף 14 לבקשה; מודגש במקור).

69. עיקר נימוקיו של הסניגור מתייחסים לראיה של אמרות החוץ בפני המדובב. לדברי הסניגור, המאשימה ידעה שהמדובב בעבר הפליל אנשים אחרים, והסתירה נתונים מבית המשפט; המדינה גם ידעה שהמדובב העיד בתיק קודם בעניין דומה ודבריו נדחו; המדינה ידעה כי אין אמת בטענת המדובב כאילו היו סימנים ואמרות שנאמרו על ידי הנאשם ואשר יש בהם כדי להפלילו בעבירת השווד. בעניין זה מתייחס הסניגור לשקר בעניין האמרה "לא היה אף אחד אצלה", והסימונים שכביכול סימן, כאשר אף אחד מהשוטרים התצפיתנים לא ראה זאת, וזאת תוך

התעלמות מדבריו של הנאשם למדובבים כי לא ביצע את השוד (ראה על כל הנ"ל סעיפים 15-23 לבקשה).

70. לעניין הראיה בדבר שקרי הנאשם, טענת הסניגור היא כי המאשימה ידעה שהנאשם הכחיש תחילה את כניסתו לישראל בשל חשש מפני הפעלת עונש מאסר על תנאי שהיה תלוי ועומד נגדו. ברם, המאשימה עצמה האמינה לנאשם בכך שסיפר שנכנס לישראל מספר פעמים ואימצה את גרסתו ובכתב האישום האשימה אותו באותן כניסות לישראל (סעיפים 24-26 לבקשה).

71. בתשובה לטענה שהסניגור ציפה כי תיטען (ואכן נטענה על ידי המדינה), מציין הסניגור כי "**הארכות מעצרו של המבקש לא אינו את העילה**", כלשון סעיף ג.3 לבקשה, שכן בטיעוניו של הסניגור בכל הערכאות השיפוטיות בעניין המעצר "**לא הוסכם ולא נקבע כי מצויות ראיות לכאורה כנגדו ביחס לעבירת השוד, והסכמתו להארכת המעצר נעשתה מלכתחילה ולאורך כל הדרך, רק משום שלא היה בכוחו להעמיד חלופה ראויה לצורך שחרורו**" (סעיף 27 לבקשה; ההדגשה במקור).

72. טענתו החלופית של הסניגור, עו"ד סודרי, היא כי מתקיימת בעניינו של מרשו העילה השנייה שבסעיף 80(א) לחוק העונשין, לפיה "**יש נסיבות אחרות המצדיקות את הבקשה**". הוא ער לכך כי מדובר בעילה עמומה וגמישה ומסביר כי יש שלושה סוגי מקרים בהם יושמה עילה זו: נסיבות שעניין הליכי המשפט בכללם; אופי זיכוי של הנאשם; נסיבותיו האישיות של הנאשם; וכן הזכיר את שיקולי הצדק ומעמדו של היחיד כלפי המדינה (סעיף 29 לבקשה).

73. יישום מבחנים אלה לעניינו, לשיטת הסניגור מצדיקים את פיצויו המלא של הנאשם, בשל נימוקים אלה (סעיף 30 לבקשה): אופיו והליך זיכוי של הנאשם, שבא לידי ביטוי בזיכוי מלא בכך שבית המשפט לא האמין למדובב, שהמציא ראיות נגד הנאשם; משך ההליך המשפטי ומעצרו של הנאשם במשך 20 חודשים מאחורי סורג וברח; התנהלות המאשימה בהגשת כתב אישום בניהול משפט ובנושאים אלה הוא מתייחס הן להגשת כתב האישום, הן להטעיית בית המשפט ביחס לתגמולו של המדובב והן לעניין הסתרת חומר החקירה בעניין בדיקת הטלפון הנייד של הנאשם; התנהגות אנשי המשטרה במהלך המשפט, שלטענת הסניגור לא רק שחקירתם לוותה במחדלי חקירה רבים אלא אף, כלשונו, "**חלקם זייפו ראיות וקצין המדובבים פעל לשיבוש עדותו של המדובב**" (סעיף 30.ד סיפא לבקשה); התנהגותו של הנאשם בחקירה ובמשטרה, שאמנם בתחילה שיקר (והסברו שלא רצה להסתבך בשל מאסר על תנאי על עבירות שב"ח), אך שיתף פעולה עם החוקרים, הביע נכונות להסתובב בירושלים ולהראות את המקומות שבהם חיפש עבודה, וכן הודה בתחילת המשפט בעבירות השב"ח, ולכך יש להוסיף כי "**העיד במשפטו עדות שהייתה מהימנה על בית המשפט**" (סעיף 30.ה סיפא לבקשה).

74. במהלך השלמת הטיעונים בעל פה, חזר ב"כ המבקש על הנימוקים הללו ואף הרחיב אותם וביססם על קטעים מהפרוטוקול ומחומר הראיות.

75. ראוי לציין כי במהלך השלמת הטיעונים בעל פה אישר עו"ד סודרי, בתשובה לשאלתי (עמ' 1271), כי אין לו טענות על כך שב"כ המאשימה הניחה שדין טביעת כף יד כדון טביעת אצבע (עמ' 1272); ולכן, לאור קביעות בית המשפט כי טביעת כף יד היא קבילה, הצהיר הסניגור המלומד, עו"ד קובי סודרי, כי "**לצורך הבקשה הזאת אני מסכים שזאת הייתה ראייה תקפה**" (עמ' 1272, שורה 11).

76. ברם, עיקר טענתו של הסניגור היא, כי מאחר וגם לשיטת המאשימה הבסיס להרשעה הוא מבנה משולב של שלוש ראיות, שהשנייה והשלישית שבהן הן אמרות חוץ של הנאשם ושקרי הנאשם (עמ' 1272 שורה 16), הוא הדגיש כי לא ניתן היה לכתחילה לסמוך על המדובב ולא ניתן היה, מלכתחילה, להגיש כתב אישום על בסיס עמוד 11

הדברים המדויקים שאמר המדובר.

77. המדינה טענה כי מבחינתה אמרות החוץ של הנאשם נאמרו בפני המדובר (סעיף 14 לתשובת המדינה בכתב), ועל כך השיב ב"כ הנאשם כי המדינה אינה יכולה לחלוק על מה שכתוב בפסק הדין, ואם לא ערערה, אין משקל לטענתה זו (עמ' 1277 לפרוטוקול); הוא הסב את תשומת הלב לקטעים בפרוטוקול הדיון בהם העיד המדובר ובהם צוטטו קטעים מהקלטת המדובר (עמ' 1277 לפרוטוקול).

ז. תשובת המאשימה לבקשה של הנאשם להחזר הוצאות הגנה ופיצוי על מעצר

78. עמדת המדינה היא כי יש לדחות את הבקשה (תגובה בכתב של עו"ד דפנה אברמוביץ', סגנית לפרקליטת מחוז ירושלים (פלילי) מיום טו בתמוז תשע"ה (2.7.15); להלן: "התגובה").

79. נקודת המוצא להתחלתית של המדינה היא כי עצם הזיכוי אינו מקנה זכות אוטומטית לקבלת פיצוי בכל מקרה, בכל סכום ועל כל סכום נזק; שכן, יש למצוא איזון, וזאת עקב הרצון להימנע מהרתעת יתר של רשויות האכיפה; ועל כן זכות הנאשם לפיצוי או לשיפוי היא מוגבלת ויחסית (סעיף 3 לתגובה והאסמכתא המובאת שם). לטענת המדינה - ואף זאת על בסיס פסיקה - כדי שנאשם יזכה בפיצויים על פי סעיף 80 לחוק העונשין, עליו להתגבר על שלוש משוכות: תנאי סף; עילות זכאות; שיקול דעת בית משפט (סעיף 4 לתגובה).

80. לשיטת המאשימה, ואף זאת בהתבסס על פסיקה, כדי לקבוע זכאות נאשם על פי העילה הראשונה של סעיף 80 הנ"ל, יש לקבוע כי חוסר הסבירות של התביעה בהגשת כתב אישום הייתה קיצונית ובולטת, וכי מדובר במקרים בהם הוגש כתב אישום ללא יסוד כלל או היסוד רעוע באופן קיצוני, וכי המבחן לכך הוא מבחן אובייקטיבי (סעיפים 6 ו-7 לתגובה).

81. היישום למקרה שלפנינו, כפי שהסבירה עו"ד אברמוביץ' היה זה: בפני המדינה היו ראיות אלה: חלק מטביעת כף היד; הודעה מטעם המדובר ותמלילי שיחה בין המדובר לנאשם הכוללים אמירות מפלילות של הנאשם; גרסה כבושה ומתפתחת של הנאשם באשר לכניסתו שלא כדין לישראל (סעיף 8 לתגובה). כאשר מודגש כי **"מכלול הראיות האמורות לעיל, לרבות אמרות חוץ מפלילות שנאמרו על ידי המבקש במסגרת תמלילי שיחות בינו לבין המדובר, בצירוף הודעות המדובר בעיקר באשר לסימנים שטען שסימן לו המבקש, כל אלה היו פוטנציאל של ממש להרשעת המבקש"** (סעיף 9 לתגובה); ובהמשך: המשיבה סברה כי בהודעותיו בעניין סימני הידיים יש לחזק ולהוסיף לראיות שצוינו בסעיף 8 (סעיף 10 לתגובה).

82. ב"כ המאשימה ערה להכרעת הדין שבה לא האמנתי למדובר, אך היא מדגישה כי: **"בעת הגשת כתב האישום לא הייתה באפשרותה לחזות את עדות המדובר בבית המשפט"** (סעיף 11 לתגובה).

83. בסעיף 14 לתגובה טוענת המדינה, בניגוד לסעיף 19 ו-20 לבקשה שבה נטען כי המדינה הייתה מודעת לשקרים של המדובר, כי אמרות החוץ של המבקש לפני המדובר היו באותם מקומות שאליה הפנתה בסיכומיה. כבר הערתי לעיל כי ב"כ הנאשם סבור כי אין מקום לחזור לשלב הסיכומים אלא מה שמחייב הוא פסק הדין (ראה פסקה 77 לעיל).

84. אשר לטענה כי אין אינדיקציה לכך שהנאשם עשה סימנים למדובר, לאור העובדה שהשוטרים בעמדת התצפית לא העידו על כך, תשובת המדינה (בסעיף 15 לתגובה) היא כי השוטרים לא הבחינו בכך אך אין בכך כדי להביא למסקנה כי מדובר בסיטואציה שבה לא היה מקום להגיש כתב אישום.

85. המדינה סבורה כי יש לתת משקל לא רק לגרסתו הכבושה של הנאשם בחקירתו אלא על כך שלא היה מהימן בכך שחמק מלהשיב לשאלות החוקרים לעניין הימצאות חלק מטביעת כף ידו, וזה אחד מן הנדבכים הראייתיים (סעיפים 17 ו-18 לתגובה), כאשר לכך יש לצרף את הודעת המתלוננת לפיה האנשים ששדדו אותה היו ערבים ואף בכך יש לחזק את המסד הראייתי המשולש שהיה בידי המאשימה במועד הגשת כתב האישום (סעיף 19 לתגובה).

86. לעניין המעצר, טענת המדינה היא זו: **"הנאשם הסכים למעצרו, דבר המאין את העילה הנטענת. המשיבה טוענת כי הסמכה [צ"ל: הסכמה] למעצר משמעה הסכמה לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר" (סעיף 20 לתגובה).** ובהמשך, בסעיף 28 טענה המדינה כי **"העובדה שהנאשם היה עצור לאורך כל ההליך נבעה מהעובדה שבא כוחו הסכים, כפי שצוין, לקיומן של ראיות לכאורה בעניינו, ולקיומה של עילת מעצר מסוג מסוכנות שקמה נגדו".**

87. אשר לעילה השנייה שבסעיף 80, קרי: **"נסיבות אחרות המצדיקות זאת"**, סבורה ב"כ המדינה כי אין המקרה שבפני נכנס למסגרת זו. היא מביאה דוגמאות של נאשם שנפל קורבן לעלילה כוזבת של המתלונן או כאשר המשטרה לא חוקרת טענת אליבי, לה טען הנאשם בשלב ראשון במשטרה והוא מזוכה מטענת אליבי (סעיף 23 לתגובה). אך המקרה שלפנינו רחוק מכאן שכן הזיכוי נבע מכך שבית המשפט שמע את מכלול הראיות והעדיף את טענות ההגנה במרבית הנקודות השנויות במחלוקת, אך אין משמעות הדבר של זיכוי מוחלט כדי לחייב פיצוי לפי סעיף 80 (סעיף 26 לתגובה).

88. בהקשר זה ציינה המדינה כי בית המשפט העליון קיבל את שני ערעורי המדינה (סעיף 27 לתגובה).

89. לטענת המדינה, התארכות ההליכים, שבמהלכם היה הנאשם במעצר, נגרמה עקב חקירות נגדיות ממושכות של הסיניגור שחלקם חתרו תחת החיסיון ובית המשפט העליון קיבל את עמדת המדינה בעניין זה, וכן הוקדשו מספר דיונים לתעודת החיסיון בעתירות חוזרות ונשנות של הסיניגור להסרתם (סעיפים 29-30 לתגובה).

90. מאחר והנאשם הורשע ונדון לששה חודשי מאסר והפעלת ששה חודשי מאסר על תנאי במצטבר, כך שירצה בפועל עונש של 12 חודשי מאסר בפועל (סעיף 31 לתגובה), בשל עבירות השב"ח, בכך **"נשמטת הקרקע תחת טענותיו של המבקש, בהתייחסו לאותם 12 חודשים, שהרי בסופו של יום הורשע בעבירה ועונשו נגזר בגינה" (סעיף 32 לתגובה).**

91. ביחס להתנהלותו של קצין המדובבים ועדותו של אחד השוטרים בתצפית, כותבת המדינה מילים אלה: **"על אף שהיה מקום להימנע מהתרחשויות אלה, המשקל היחסי שיש לתת להם הוא נמוך" (סעיף 33 לתגובה).**

92. לעניין גובה הפיצוי כטענה חלופית או למען הזהירות, מציינת המדינה כי לגבי אחד מן המועדים של הדיונים 18.7.13 - מבקש הנאשם סך של 4,587 ₪, במקום 1,376 ₪ (סעיף 36 לתגובה). כמו כן היא מציינת כי מספר דיונים עסקו סביב תעודת החיסיון וחקירתו הנגדית של המדובב כלשונה, **"בנושאים שאין להם ולו קשר רחוק לכתב האישום" (סעיף 37 לתגובה).**

93. בהשלמת הטיעונים בכתב, כאשר עו"ד סודרי טען כי על תובע סביר היה לשמוע את ההקלטה ולהשוות אותה לתמליל ואז היה מגלה שאין ראיות מספיקות, ובעינו זאת אחת מן הרשלנויות של המדינה (עמ' 1280 שורה 20 ואילך), תשובת המדינה הייתה כי זה החומר שהיה בידי התביעה (עמ' 1283 שורה 30) והסבירה את הקשיים של התרגום לערבית של הקלטות שתחילה מתומללים על ידי שוטר במסגרת האזנה ראשונית (עמ' 1283 שורה 30).

1284-1285). גם כאשר נשאלה פעם ופעמיים על ידי, לא שינתה את עמדתה כי זה החומר שהיה בפניה ותובע סביר היה צריך להגיש כתב אישום על בסיס זאת (עמ' 1285-1287).

94. אשר לטענה כי לא ניתן היה להסיק מדברי המדובר על סימני הידיים, אמרה עו"ד אברמוביץ כי "**המאשימה להבנתה - ויכול להיות הבנה מוטעית אבל לא ניתן לומר שזה נעשה בחוסר תום לב**" (עמ' 1287, שורות 13-12).

95. לעניין הטענה של הסניגור לפיה לא ניתן היה להסיק מדברי המדובר כי מדובר במי שביצע את העבירה כשהוא רעול פנים אלא רק חובש כובע, ענתה עו"ד אברמוביץ, כי היא הבינה שמדובר במסכת סקי, שהיא דומה לרעול פנים ולא לכובע (עמ' 1288-1290). מבחינתה מדובר בפרשנות של הודאת המתלוננת (עמ' 1290).

96. ככל שמדובר בדברי המדובר שפירש את תנועת היד של הנאשם של עיגולים על עיניו כרעולי פנים, עמדת המדינה הייתה כי מדובר בשאלה פרשנית ולכן צריך להביא עניין זה לבית המשפט (עמ' 1290, שורות 9-10 וכן עמ' 1291 שורה 14).

97. ב"כ המאשימה, עו"ד אברמוביץ, נתנה משקל לכך שהנאשם אישר רק בהודעה הששית מתוך עשר ההודעות, כי נכנס לשטחי ישראל, ולכן אין להאמין לו (עמ' 1293-1294).

98. גם בדיון לפני בעל פה חזרה ב"כ המאשימה על כך שהסניגור הסכים שיש ראיות לכאורה לעניין המעצר גם בדיון לפני כב' השופט כרמי מוסק בבית המשפט המחוזי (עמ' 1297 שורות 8-11), וכן נקבע הדבר בהחלטת כב' השופט זילברטל בבית המשפט העליון (עמ' 1298 שורות 3-5), ולכן אין בסיס לפיצוי לפי סעיף 80.

99. טענה נוספת שהועלתה על ידי המדינה במהלך הטיעונים לפניי הייתה זו: מאחר שב"כ הנאשם לא טען "אין מקום להשיב לאשמה", הוא עצמו היה ער לכך שיש ראיות לכאורה (עמ' 1298 שורות 7-9).

100. למדינה התאפשר להגיש את הפרוטוקולים וההחלטות בעניין המעצר, וכך עשתה. על כך השיב ב"כ הנאשם כי הוא הצהיר לפני בתי המשפט שיש לו טענות כבדות משקל ביחס לעבירת השוד ורק מטעמי יעילות והעדר חלופה, הסכים למעצר. לדבריו, התיאור של ההליכים במסגרת החלטת כב' השופט זילברטל, אינו משקף את טיעוניו בעניין המעצר. בכל מקרה, על פי פסיקה שהביא הסניגור, גם אם נקבעו ראיות לכאורה לצורך החלטה במעצר, אין בכך לבטל איזו מעילותיו של הנאשם לפי סעיף 80 לחוק העונשין (סעיף 3 ל"השלמת מסמכים מדיוני המעצר עד לתום ההליכים", שהגיש הסניגור).

דין

ח. התשתית הנורמטיבית

101. הבסיס הנורמטיבי לבקשת הנאשם לקבל פיצוי, הוא סעיף 80 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, שזה לשונו:

"(א) **משפט שנפתח שלא דרך קובלנה וראה בית המשפט שלא היה יסוד להאשמה, או שראה נסיבות אחרות המצדיקות זאת, רשאי הוא לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו או מאסרו בשל האשמה שממנה זוכה, או בשל אישום שבוטל לפי סעיף 94(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 בסכום שייראה לבית המשפט;**

במשפט שמנהל קובל רשאי בית המשפט להטיל על הקובל תשלום כאמור.

(ב) שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, סכומי מקסימום להוצאות ולפיצויים האמורים.

(ג) החלטת בית המשפט לפי סעיף זה ניתנת לערעור כפסק דין בפלילים.

102. הפסיקה בעניין סעיף 80 צוטטה על ידי ב"כ שני הצדדים, ומקובל לראות בע"פ 4466/98 ראמי דבש נ' מדינת ישראל פ"ד נו(3) 73 (2002), שנדונה בהרכב מורחב את פסק הדין המנחה (הוא צוטט, בלמעלה מ-190 פסקי דין של בית המשפט העליון).

103. לאחר חקיקת חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, פורש הסעיף באופן מרחיב יותר לטובת הנאשמים (ראה: ע"פ 7826/96 יוסף רייש נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(1) 481 (1997); רע"פ 960/99 דני מקמילן נ' מדינת ישראל, פ"ד נג(4) 294 (1999)). בהמשך, קבע כב' השופט יצחק עמית בפסקה 3 לחוות דעתו בע"פ 5097/10 גד אשר בוגנים נ' מדינת ישראל (2013), לאחר סקירת הפסיקה: "**דומני כי פסיקת הפיצויים במקרה דנן מקרבת אותנו להכרה במוסד אחריות ללא אשם**". וראה גם את מאמרו של עומר דקל, "הזכאי - זכאי לפיצויים? על זכותו של נאשם שזוכה בפיצויים בגין נזקיו", עלי משפט, כרך ט (תשע"א), עמ' 523, המוזכר שם.

104. אני עצמי פסקתי מספר פעמים פיצויים על פי סעיף 80; ראה: ב"ש 6826/04 נועם פדרמן נ' מדינת ישראל (2005) [וראה שם בפסקאות 62-65 את עמדת המשפט העברי בעניין זה כפי שבא לידי ביטוי בשו"ת דברי ריבות, סימן רלב, והדין על חשיבות קליטת המשפט העברי בסוגיה זו]; ת"פ 51324-11-13 מדינת ישראל נ' ישראל אברמוב (2015); ת"פ 18632-02-14 מדינת ישראל נ' דרור משולם (2015); ואין כאן המקום להאריך ולחזור פעם נוספת על הדברים הידועים.

105. מאחר והעקרונות אינם שנויים במחלוקת, וכאמור, ב"כ שני הצדדים הזכירו את פרשת דבש הנ"ל, עליי להכריע האם אכן התקיימו התנאים של החלק הראשון של סעיף 80, דהיינו: האם "**לא היה יסוד להאשמה**", כאשר גם בפרשת בוגנים הנ"ל הוזכר כי יש להוכיח שכתב האישום הוגש "**מבלי שהיה לו בסיס כלשהו או שהיסוד להאשמה הוא רעוע ביותר...**" מדובר אפוא בסיטואציות חריגות של זדון, חוסר תום לב, רשלנות חמורה ביותר, או אי סבירות מהותית ובולטת" (מצוטט גם על ידי ב"כ הנאשם עצמו בסעיף 13 לבקשתו).

ט. האם החומר שהיה בפני ב"כ המאשימה הצדיק הגשת כתב אישום?

1.ט. הראיות - כללי

106. כדי להכריע בשאלה האם התקיים היסוד הראשון של סעיף 80, יש לבדוק מה הייתה התשתית הראייתית שהונחה בפני הפרקליט ואשר גרמה לו להחליט להגיש כתב אישום. לטענת עו"ד סודרי, ב"כ הנאשם, החומר היה מועט ואינו עולה כדי ראיות מצדיקות הגשת כתב אישום; לעומתה, משיבה ב"כ המדינה, עו"ד אברמוביץ', כי כל תובע סביר היה מגיש כתב אישום בנסיבות אלה.

107. אין מחלוקת בין הצדדים, כי כדי לקבל החלטה בדבר הגשת כתב אישום, שניב הרשעה, יש לבדוק האם בחומר הראיות יש חומר מספיק כדי להרשיע את הנאשם, וזו אמת המידה לשאלה האם מוצדק להגיש

כתב אישום.

108. אין חולק כי בתיק זה לא היו ראיות ישירות, שכן המתלוננת לא זיהתה, לא את הנאשם, ואף לא אחד מן השודדים, עד כדי כך שהמטרה ויתרה על עריכת מסדר זיהוי (ראה פסקה 43 להכרעת הדין; פסקה 46 לעיל).

109. גם ב"כ המדינה מסכימה שכדי שיהיו ראיות מספיק להרשיע, לא ניתן להסתפק בראיה נסיבתית אחת אלא רק שילוב של שלושת הראיות, שיפורטו להלן, הם אלה שבכוחם להרשיע, וכפי שנאמר לעיל, הם אלה המצדיקות הגשת כתב אישום.

110. כוונתי לשלושת סוגי הראיות כפי שפורטו בפסקה 44 להכרעת הדין (ראה פסקה 46 לעיל):

א. טביעת כף יד, שנמצא מחוץ לדירה על השיש בחדר המדרגות, ואשר המדינה טוענת כי היא של הנאשם.

ב. אמרות חוץ של הנאשם בפני המדובר.

ג. שקריו של הנאשם, המוכיחים כי גרסתו, כפי שמסר במשטרה ובבית המשפט, היא גרסת כזב.

[ואכן, בדרך זו הלכה המדינה מאז תחילת התיק, וכך אף הציגה את הדברים בפני בית המשפט העליון ב"סיבוב השני"; ראה הציטוט מדברי כב' השופט הנדל בע"פ 3676/14, כפי שהובאו לעיל בפסקה 39].

1.ט. טביעת כף היד

111. לעניין הראיה הראשונה של טביעת כף היד, טענת הנאשם לאורך כל המשפט הייתה שאין שוות ערך לטביעת אצבע וכי יש פגם בשרשרת הבאת מעתק טביעת כף היד על הקיר החיצוני בחדר המדרגות, עד להבאתה למז"פ. ברם, בהכרעת הדין (פרק ו, פסקאות 55-101), דחיתי טענות אלה של הסניגור וקבעתי כי הראיה קבילה, וכי ניתן לקבוע על פי עקרונות דיני הראיות הדרושים במשפט הפלילי כי אכן הנאשם הוא זה שטביעת כף ידו הייתה על הקיר החיצוני בחדר המדרגות הסמוך לדירת המתלוננת.

112. בהקשר זה ראוי לציין כי הסניגור עצמו, בשלב בקשתו לפיצויים לפי סעיף 80 אינו חולק עוד על הכרעת הדין והוא מסכים כי אכן צדקה הפרקליטות בכך שהניחה שראיה זו היא ראיה תקפה (ראה: פסקה 75 לעיל).

113. השאלה היא האם די בראיה זו כדי להגיש כתב אישום? על כך התשובה שלילית, הן מפי המאשימה והן מפי הנאשם.

114. מכאן, שיש לבדוק האם שתי הראיות הנוספות מתוך המארג המשולש של הראיות (כפי שהובאו לעיל בפסקה 110 לעיל), הן ראיות מספיקות כדי שפרקליט סביר יגיש כתב אישום על בסיסן.

1.ט. שקרי הנאשם

115. ככל שמדובר בראיה האחרונה, דהיינו: שקריו של הנאשם, אני סבור כי אין בסיס להחלטת הפרקליטות להעמיד לדין בגין זאת.

ראשית, שקריו של הנאשם היו רק בהודעות הראשונות במשטרה ואילו בהודעות האחרונות הוא אישר שיצא מיו"ש

והיה באזור הנטען;

שנית, מלכתחילה היה מקום לקבל את הסברו של הנאשם, או למצער לתת משקל מאוד מאוד נמוך לשקרו של הנאשם בהודעות הראשונות, שכן הסברו שעשה כן בשל מאסר על תנאי המרחף מעליו בגין עבירות שב"ח, הוא הסבר מתקבל על הדעת;

שלישית, אם אכן תפקיד הפרקליטות הוא להגיע לחקר האמת ולא רק לאסוף ראיות לחובת הנאשם, מן הראוי היה לשלוח את התיק להשלמה כדי שהנאשם יצא עם אנשי המשטרה ויצביע האם אכן היה באותו בנין. ה"הסבר" של ב"כ המדינה לפניו כאילו מבחינה מקצועית צדקה המשטרה שלא עשתה כן, אינו מתקבל על הדעת ונדחה על ידי בהכרעת הדין (פסקאות 193-194);

רביעית, חזקה על פרקליט מיומן ומנוסה, כי יודע הוא את הפסיקה לפיה טביעת אצבעות מחוץ למקום השוד אינה מספיקה להרשעה. אם טביעת אצבעות משקוף חלון הדירה הביאה לזיכוי מחמת הספק (ראה פסק הדין המובא בפסקה 195 להכרעת הדין), קל וחומר שטביעת כף יד על שיש בחדר המדרגות מחוץ לדירה מצדיק זיכוי.

3.ט. התוודות הנאשם בפני המדובב

116. לב המחלוקת בין ב"כ הצדדים הוא הראיות בקבוצה השנייה, דהיינו הודאת הנאשם בפני המדובב.
117. בכל הקשור לסוגיה זו, לצערי, על אף ניסיונותי לקבל תשובות ברורות מן הפרקליטות, לא הצלחתי.
118. לאחר שכל החומר נפרש לפניי, כולל התיעוד המלא של דברי המדובב והנאשם בשיחות ביניהם (עוד לפני החקירה הנגדית של המדובב), אין בחומר זה ולו שמץ הודאה של הנאשם בביצוע השוד.
119. נהפוך הוא. לכל האורך מכחיש הנאשם כל קשר לשוד.
120. טענת המאשימה כאילו אחרי עשר הכחשות או יותר אמר דברים המתייחסים לכך שהמתלוננת היא יהודייה ואין ערך לשבועתה, אין בהם ראייה ואפילו הקלושה ביותר אשר מכוחה פרקליט סביר היה מניח כי יש הצדקה להגשת כתב אישום.
121. גם טענות המדינה כאילו הנאשם התוודה בפני המדובב בכך שאמר לא היה אף אחד בבית, אינה טענה המתקבלת על הדעת. אף תובע סביר לא היה מעלה על הדעת להעמיד לדין נאשם שאמר את המילים הללו, באופן שניתן לראות בהם התוודות במעשה שוד.
122. העיקר ששימש בסיס לאורך כל הדיונים בפניי הייתה טענת המדינה כי הנאשם עשה בפני המדובב תנועות מהם ניתן להסיק שהיה רעול פנים, וזה קושר אותו לשוד.
123. גם בעניין זה מסקנתי היא כי תובע סביר לא היה יכול להסיק את הדברים. תחילה אומר כי המדובב לא אמר שהנאשם אמר לו שהוא היה רעול פנים, אלא המדובב טען שהנאשם לקח את שתי ידיו ועשה אותן בצורת עיגולים על עיניו ומשם הסיק המדובב כי מדובר בתנועה המשקפת אדם שהוא רעול פנים. דברים אלה רחוקים מן המציאות, ואינני מעלה על הדעת כי תובע סביר היה מסיק מהם התוודות כי הנאשם היה רעול פנים.
124. יתרה מזו, וזה העיקר: מאחר ועו"ד אברמוביץ', ב"כ המאשימה, טענה בפניי - ובצדק - כי יש להסתכל על כל מארג הראיות באופן מלא, מיד מזדקרת השאלה כיצד התוודות כי הנאשם היה רעול פנים תסייע למארג

ראיות זה. לטעמי, אם אכן הנאשם היה אומר שהוא רעול פנים, היה זה דווקא מוכיח שלא השתתף בשוד הנטען, שכן המתלוננת (שלדבריה יש להאמין; ב"כ שני הצדדים הסכימו לקבל את הודעתה במשטרה מבלי שתעיד), סיפרה על כך שאחד מהשודדים היה עם כובע שעליו המילה "משטרה" ולא טענה כלל כי מי מהם היה רעול פנים. כפי שכבר ציינתי בפסקה 174 להכרעת הדין **"בכתב האישום אין אפילו רמז כי השודדים היו רעולי פנים"**.

125. צודקת ב"כ המאשימה (ראה דבריה המצוטטים בפסקה 82 לעיל), כי לא ניתן לצפות בעת הגשת כתב האישום כי המדובר יתגלה כמי שאינו דובר אמת. אולם, כל מה שכתבתי לעיל על המדובר והנאשם מבוסס אך ורק על החומר בכתב שהיה בפני המאשימה סמוך לכתיבת כתב האישום. חומר זה, כפי שהוטח לעיל, אינו מצדיק הגשת כתב אישום ותובע סביר לא היה מגיש כתב אישום על בסיס חומר זה.

126. טענת המאשימה כי לעניין תנועות היד של הנאשם על עיגולים על העיניים, מדובר בשאלה פרשנית שיש להביאה לבית המשפט להכרעה (פסקה 96 לעיל), אינה מקובלת עליי. אם ב"כ המאשימה, או כל תובע סביר אינו משוכנע שמדובר בראיה מספקת, התירוף **"בית המשפט החליט"**, אינו מצדיק הגשת כתב אישום. זאת בנוסף לעצם הפרכה לעניין הטענה שהנאשם היה רעול פנים כמוסבר לעיל.

י. התנהלות ההליך

127. מסקנתי היא כי התקיים התנאי הראשון האמור בסעיף 80 וכי תובע סביר לא היה מגיש כתב אישום על בסיס חומר הראיות שהיה בפניו.

128. בכל מקרה, ובקל וחומר התקיימה החלופה השנייה בסעיף 80 שכן הנסיבות מצדיקות פיצוי לנאשם.

129. טענת המדינה כאילו בית המשפט העליון פעמיים קיבל את עמדתה בשני הערעורים (ראה תת פרק ה.2 ותת פרק ה.4 לעיל), אין בה כדי להעלות ולהוריד. כל שקבע בית המשפט הוא עמדה עקרונית ביחס לגבולות חיסיון של עד. בדיעבד, הוברר כי בית המשפט העליון הוטרף לשווא, שכן המשפט הוכרע על סמך העדר ראיות מלכתחילה של דברי המדובר, ולא כל שכן קביעותי העובדתיות כי אין להאמין למילה אחת היוצאת מפיו.

130. בכל מקרה, ובכך תשובה לטענה אחרת של המדינה, הסיגור המלומד לא יכול היה לדעת מה הדבר שלבסוף יביא לזיכוי מרשו, ולכן ניהל את המשפט על כל נושא ונושא, ועל כל שאלה ושאלה בחקירה נגדית של המדובר.

131. לא מצאתי פגם בדרך התנהלות זו של סיגור, המצווה לייצג נאמנה את מרשו (ראה והשווה סעיף 54 לחוק לשכת עורכי הדין), תשכ"א-1961: **"במילוי תפקידיו יפעל עורך הדין לטובת שולחו בנאמנות ובמסירות, ויעזור לבית המשפט לעשות משפט; ההדגשה הוספה"**.

יא. האם הנאשם זכאי לפיצוי על מעצר "מוסכם"?

132. טענה חלופית של המדינה היא כי לכל אורך הדיונים הסכים הנאשם למעצרו, הן בבית המשפט המחוזי והן בבית המשפט העליון, ועל כן אין כל הצדקה לפצותו.

133. ראיתי את הפרוטוקולים של הדיונים בעניין המעצר, וצודק עו"ד קובי סודרי כי בדיוני לפני כב' השופט

כרמי מוסק בתיק מ"ת 22449-06-13 לא הודה בקיום ראיות לכאורה אלא להיפך, אמר כי "יש לי טענות כבדות ביחס לאישום של השוד בנסיבות מחמירות", אך הבין שבשל האישום בגין כניסה לישראל שלא כדין שלגביה לחובת מרשו עומד מאסר על תנאי בר הפעלה, יש צורך בחלופת מעצר משמעותית ואין לו חלופה כזו להציג (עמ' 10 לפרוטוקול מיום 29.7.13). גם בהארכת המעצרים בבית המשפט העליון לא הודה הנאשם בכך שיש ראיות לכאורה נגדו (ראה, לדוגמה, החלטת כ' השופט - כתוארו אז - סאלים ג'ובראן בבש"פ 5652/14). אכן, כב' השופט זילברטל בבש"פ 3675/14 במסגרת תיאור הרקע, ובתחילת דיון מזכיר כי המעצר היה בהסכמתו וזאת כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת המיוחס לו (פסקאות 5 ו-10 להחלטה מיום ג בתמוז תשע"ד (1.6.14)); אולם יש מן הצדק בדברי הסניגור כי הדברים נכתבו בשגרה דלישנא ובמרוצת הדברים ואין בכך קביעה שיפוטית של בית המשפט העליון לפיה יש בתיק זה ראיות לכאורה המצדיקות דחיית בקשת המערער לקבלת פיצוי בגין מעצר.

134. יתרה מזו, כעולה מפסקת בית המשפט העליון בתיק אחר (רע"פ 1767/94 חגי יוסף נ' מדינת ישראל פ"ד נג(1) 505, בעמ' 516, פסקה 14, לפסק דינו של הנשיא כב' השופט אהרן ברק, שלדבריו הסכימו כב' השופט יצחק טירקל וכב' השופט פרופ' יצחק זמיר (1999)), מעצר עד תום ההליכים אינו מהווה מחסום לבקשה לפיצוי על בסיס העדר יסוד לאשמה.

135. ב"כ המדינה טענה כי הנאשם נידון בפועל ל-12 חודשי מאסר (ששה חודשים בגין עבירות השב"ח, וששה חודשים בגין הפעלת מאסר על תנאי בגין עבירות השב"ח, במצטבר), ועל כן, לטענתה, אין הוא זכאי לפיצוי בגין תקופה זו.

136. אכן, צודקת ב"כ המדינה. אך עיון בבקשת המבקש מגלה שאכן הוא צפה טענה זו, ובסעיף 32 לבקשתו, ציין כי מרשו היה עצור מיום 28.5.13 ועד 27.1.15, במשך 20 חודשים, ועתירתו היא לחייב את המדינה כפיצוי עבור ימי המעצר של שמונת החודשים שמעבר ל-12 החודשים שבגינם היה במאסר בשל עבירות השב"ח, דהיינו: פיצוי בגין 240 ימים, מוכפל בסכום על פי התקנות שהוא 370.4 ₪ ליום, ובסה"כ 88,896 ₪.

יא. הוצאות הגנתו של הנאשם

137. סעיף 80 מאפשר לבית המשפט לפסוק פיצוי לנאשם לא רק על ימי מעצרו אלא גם עבור הוצאות הגנתו, כמפורט בתקנה 9 ובתוספת לתקנות הנ"ל.

138. ב"כ המדינה טענה כי פריט אחד בחשבון הינו 4,587 ₪ (הקראה בתאריך 18.7.13), במקום 1,376 ₪. ברם, צודק הסניגור שכן בתוספת בסעיף 1, הסכום ללימוד התיק, עבודת הכנה וישיבה ראשונה של בית המשפט הוא סך של 4,587 ₪, ועל כן צודק הוא בפריט האמור.

139. בתשובה לטענת המדינה כי חלק מהישיבות נועדו לדין בהסרת החיסיון ואינם קשורים לזיכוי בשל עדות המדובר, כבר השבתי לעיל כי הסניגור לא יכל לצפות מראש כי הזיכוי יהיה עקב נימוק זה או אחר של בית המשפט וחובתו הייתה לייצג את מרשו באופן שכל טענה של המדינה תיבחן על ידו ואם הגיע למסקנה כי יש מקום לתקוף את תעודת החיסיון, פעל כדין, גם אם טענתו לא התקבלה במלואה והוא זכאי להוצאות משפט בגין פעולות אלה.

יב. סיכום

140. בטרם אסיים, אביע התנצלות על כך שהחלטה זו נכתבה רק היום, לאחר שחלפו מספר חודשים לא מועט מיום תום הדיונים לפניי, וזאת עקב תיקים אחרים שהיו תלויים ועומדים לפניי, ובהם כתיבת פסק דין בגין אנשים שנעצרו ועונו שלא כדין על ידי הרש"פ (בעוד שבמקרה שלפניי מדובר "רק" במעצר).
141. בתיק זה צודק הנאשם במלוא טענותיו. הוא זכאי לפיצוי על פי סעיף 80 (א) רישא לחוק העונשין, ולא כל שכן לפיצוי על פי החלופה השנייה של סעיף 80(א) הנ"ל.
142. הסכומים המפורטים בבקשה משקפים את התקנות.
143. אני נענה גם לבקשה לתוספת מן הצדק לשכר הסניגור, כאמור בסעיף 9(ב) לתקנות. וזאת לאור האמור בפסקאות 209-211 להכרעת הדין, המדברות בעד עצמן.
144. לפיכך, אני מחייב את המדינה לשלם לנאשם באמצעות בא כוחו עו"ד קובי סודרי, סך של 214,330 ₪ בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, על פי סעיף 3א סיפא לחוק ריבית והצמדה, תשכ"א-1961, וזאת מיום הגשת הבקשה (16.3.15), על אף, שלכאורה, ניתן על פי סעיף 5(א) רישא לחוק הנ"ל, לקבוע כי תקופת הריבית תהיה מיום "היווצרות עילת התביעה", שיכולה להיות כל אחד מימי המעצר או כל אחת משיבות בית המשפט.
145. **המזכירות** תשלח העתק החלטה זו לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, י' תמוז תשע"ז, 04 יולי 2017, בהעדר הצדדים.